

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

תמורה דף לג.

מה דרשינן מהפסוק (ויקרא כז:יב) "וְהָעֵרִיד הַכֹּהֵן אֶתְּהָ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע פְּעֻרָּךְ"? ¹

אֶתְהָ	בֵּין טוֹב וּבֵין רָע	
למעט בעל מום מעיקרו מהעמדה והערכה	דקדשי בדק הבית בעו העמדה והערכה (וגם קדשי מזבח ¹)	לר' יוחנן אליבא דרבנן
למעט קדשי מזבח מהעמדה והערכה	דקדשי בדק הבית בעו העמדה והערכה	לריש לקיש אליבא דרבנן
למעט קדשי בדק הבית מהעמדה והערכה	דקדשי מזבח בעו העמדה והערכה	לר' שמעון
קשיא	-----	לתני דבי לוי ²

קדשים דלהלן שמתו, האם בעו העמדה והערכה - ויקברו, או לא בעו - ויפדו³?

אליבא דר' שמעון	אליבא דרבנן	
יקברו ⁴		קדשי מזבח תמימים
יקברו	לר' יוחנן: יקברו לריש לקיש: יפדו	קדשי מזבח שקדם הקדשן את מומם
יפדו		קדשי מזבח שקדם מומם את הקדשם
יקברו ⁵		קדשי בדק הבית תמימים
יפדו	יקברו	קדשי בדק הבית בעלי מומים

¹ וזה ילפינן מרישא דקרא (ויקרא כז:יא) דכתיב: "וְאִם כָּל בְּהֶמְהָ טָמְאָה אֲשֶׁר לֹא יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קֶרְבֶּן לַה' וְהָעֵמִיד אֶת הַבְּהֶמָּה לִפְנֵי הַכֹּהֵן, וְהָעֵרִיד הַכֹּהֵן", ובהמה טמאה דקאמר הכא - הינו שהיא טמאה מלהקרבה משום שנולד בה מום [דעל טמאה ממש כבר כתוב (שם פסוק כ"ז) ופדה בערכך], ולמדנו שצריכה העמדה והערכה כמפורש בכתוב.

² ס"ל דגם בעל מום מעיקרו הוי בכלל העמדה והערכה.

³ והנה למ"ד "פודים את הקדשים להאכילם לכלבים", מובן מה שאפשר כאן לפדותן אחר שמתו, הגם שאין ראויים לכלום. אכן גם למ"ד "אין פודים את הקדשים להאכילם לכלבים", איכא נפ"מ אם עבר ושחטן, כלומר שלא מתו מיתת עצמם, אלא קודם שפדם - עבר ושחטן ועתה בא לפדותן שיש נפ"מ לענין אכילה.

⁴ לר' יוחנן אליבא דרבנן או לר"ש לכו"ע, דגם קדשי מזבח בעו עמדה וערכה, פשוט שיקברו דאינם נפדים. וגם לר"ל דלא בעי העמדה והערכה, מ"מ פירש"י (בד"ה מתו), דעבוד בהן רבנן מעלה הואיל והיו ראויים להקרבה. ותוס' (בד"ה תמימים) פירשו, דכיון שמתו תמימים ולא היה בהם מום, אין שייך לפדותן. דאין רשאי לפדות בלא מום.

⁵ והטעם לרבנן (לכו"ע), הוא משום דקדשי בדק הבית הם בכלל העמדה והערכה, ולר"ש משום דחזו להקרבה, דהרי המתפס תמימים לבדק הבית כשהן נפדין אינן נפדין אלא למזבח, שכל הראוי למזבח אינו יוצא מידי מזבח לעולם.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

תמורה דף לג:

כמי סוברים התנאים דהברייתא "כל הקדשים (דמזבח שהיו תמימים) שנפל בהם מום ושחטן" וכו'. [תוד"ה כדתניא].

אליבא דר' יוחנן	אליבא דריש לקיש	
בין כרבנן ובין כר"ש ¹	כר' שמעון דוקא	ר' מאיר - יקברו
הם שיטה שלישית ²	כרבנן דמתניתין דוקא	חכמים - יפדו

אלו הם הנקברים ואלו הם הנשרפים?

הנקברים	הנשרפים	
קדשים דבעו העמדה והערכה ומתו ⁴	חמץ בפסח (לר' יהודה ³)	א
נפלים של קדשים, וכן שליא	שחט קדשים במחשבת חוץ לזמנם או מקומן	ב
שור הנסקל	חטאת העוף הבאה על הספק (לתנא קמא)	ג
עגלה ערופה		ד
צפורי מצורע		ה
שיער נזיר טמא ⁵	שיער נזיר טהור	ו
פטר חמור שלא פדוהו בשה ונערף		ז
חולין שנשחטו בעזרה (לתנא קמא)	חולין שנשחטו בעזרה (לר' שמעון)	ח
משקי תרומה טמאה, ערלה, וכלאי הכרם	אוכלי תרומה טמאה, ערלה, וכלאי הכרם	ט
אשם תלוי שנודע ספיקו קודם זריקה (לר"י)	אשם תלוי שנודע ספיקו קודם זריקה (לת"ק)	י

¹ דר' יוחנן ס"ל דבקדשי מזבח בין לרבנן דמתניתין ובין לר"ש היו בהעמדה והערכה, ורק נחלקו גבי קדשי בדק הבית, שלרבנן היו ולר"ש לא.

² כן ביארו תוס', שלר' יוחנן ג' מחלוקות בדבר, ורבנן דברייתא פליג ארבנן דמתניתין הנ"ל, וס"ל שקדשי מזבח לא היו בכלל העמדה והערכה ולכך נפדים, ורק קדשי בדק הבית היו בכלל העמדה והערכה - ההיפך מר"ש.

³ אולם לרבנן אף מפרר וזורה לרוח או מטיל לים.

⁴ דין זה לא נזכר במשנה דידן, אולם נזכר במשנה הקודמת ולכן הבאנו אותו כאן.

⁵ דשער נזיר טהור צריך לשלח את שערו תחת הדוד במקדש ולשורפן, ואפי' אם גילח במדינה ולא במקדש ג"כ טעון שריפה דוקא. [ומה ששמע ברש"י לקמן (דף לד., ד"ה כאן בשק) שגם בנזיר טהור מייירי במתניתין שנקבר, כבר הגיה שם הרש"ש, דצ"ל: אידי ואידי בטמא, ע"ש].